Lietas Nr. C33380714
Lietas arhīva Nr. /lietas arhīva numurs/

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 10.novembrī

Rīgas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Lipska,
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 7.jūlijā Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. B/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīts, ka kopš 2010.gada puses dzīvo šķirti, pušu bērni /pers. D/ un /pers. E/ dzīvo kopā ar tēvu un atrodas viņa aizgādībā. Atbildētāja izvairās no bērnu uzturēšanas, visus izdevumus sakarā ar bērnu uzturēšanu sedz prasītājs.

Prasītājs lūdzis tiesu piedzīt no atbildētājas uzturlīdzekļus bērnu uzturam katram 96 *euro* ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērnu pilngadībai.

Par prasību atbildētāja rakstveida paskaidrojumus tiesai nav sniegusi. No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājai par tiesvedību paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56. un 56.[1]pantā noteiktajam, nosūtot dokumentus uz atbildētājas deklarēto dzīvesvietu.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar prasībai pievienotajām dzimšanas apliecībām apstiprinās, ka /pers. D/, dzimuša /datums/, un /pers. E/, dzimuša /datums/, vecāki ir /pers. B/ un /pers. C/ (lietas 8.-9.lapa).

Lietā nav apšaubīts, ka bērnu aprūpi un uzraudzību īsteno tēvs - prasītājs lietā.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma noteikumiem ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Arī 1989.gada 20.novembra Konvencijas par bērna tiesībām 27.panta 2.punkts noteic, ka galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu gulstas uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikts, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Katra vecāka pienākums ir nodrošināt uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2014.gada 1.janvāra ir noteikta minimālā mēneša darba alga 320 *euro*, tādējādi minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam līdz 7 gadu vecumam ir 80 *euro*, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas - 96 *euro*. Palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Ņemot vērā Civillikuma 179.pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, nevar būt strīda par to, ka atbildētājas pienākums ir maksāt prasītājam uzturlīdzekļus bērnu uzturam.

Tā kā prasītājs vēlas, lai no atbildētājas tiktu piedzīti uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesai nav nepieciešams īpaši izvērtēt atbildētājas mantas stāvokli, jo tas nevar ietekmēt spriedumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētājas par labu prasītājam piedzenami uzturlīdzekļi bērnu uzturam, proti, atbilstoši bērnu vecumam tie ir 96 *euro* ik mēnesi katram bērnam. Uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērnu pilngadībai. Ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs un to apmērs ir saistīts ar valstī noteikto minimālo mēnešalgu, tiesa atzīst, ka nepilngadīgo bērnu interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētājas valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītājs no to samaksas atbrīvots saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam uzturlīdzekļu prasības summa ir 2304 *euro*, līdz ar ko saskaņā ar minētā likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "b" apakšpunktu valsts nodeva par prasību, kas valsts ienākumos piedzenama no atbildētājas, ir 326,90 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma - daļā par tiesas izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97. un 193., 250[25]. un 250[27].pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērna /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 96 *euro* (deviņdesmit seši *euro*) ik mēnesi, sākot no 2014.gada 7.jūlija līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk kā Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, /pers. B/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērna /pers. E/, personas kods /personas kods/, uzturam 96 *euro* (deviņdesmit seši *euro*) ik mēnesi, sākot no 2014.gada 7.jūlija līdz bērna pilngadības sasniegšanai, bet ne mazāk kā Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 326,90 *euro* (trīs simti divdesmit seši *euro* un 90 centi).

Sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā, maksājumu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā.

Tiesnese